UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

230.-
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ-АРХІВ
Ч. 228

УКРАЇНСЬКИЙ СКИТАЛЕЦЬ

ОДНОДНІВКА ТАБОРУ »ЗАПОРІЖЖЯ« В ОКЕРІ (ГАРЦ),
ВИДАНА З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО ТА ДВОЛІТТЯ ІСНУВАННЯ ТАБОРУ 7 СІЧНЯ 1948 РОКУ

Нова радість стала, як на небі хвала,
Над вертепом звізда ясна увесь мир осіяла,
Де Христос родився, з Діви воплотився,
Як чоловік преубогий, пеленами повився.

Пастушки з ягнятком перед тим Дитятком
На колінця упадають, Христа восхваляють.
Янголи співають, славу, честь звіщають,
І на небі, і на землі мир проповідають.

Просим Тебе, Царю, милістю безмірний,
Даруй літа щасливії слугам Твоїм вірним.
Просим Тебе, Царю, просим Тебе нині,
Пошли долю, верни волю нашій Україні!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

В СВЯТУ НІЧ

Коли зимового вечора над білою габою далекої — але якої ж близької! — України зійде перша зірка, тоді наперекір усім Іродам зайде знову Ісус в українську хату, і в українській родині настане нова радість. Тоді з байраків, ярів, темних лісів вийдуть мовчазні постаті і обережно та чуйно, щоб не натрапити на Іродових посіпак, підуть під стріхи яскраво освітлених рідних хат. Закричить пугач, рипнуть двері, хтось стримано схлипне, і увійдуть та засядуть вкупі до святої вечері. А там знову в дорогу, з села в село, щоб сповіщати новину — що даремно лютує Ірод клятий, що, наказавши вбивати всіх дітей, не вб'є Дитя-Правду — саму Ідею; що даремно змовилися лжепророки, що з мук, страждань і непосильної боротьби українського народу з новочасними Іродами побідно вийде Українська Правда і розповість про вільне життя людині та народам, і стане вона новиною для інших народів, і стане вона — новою радістю.

Дрімає Чорний Ліс, відмовчується Мотрин, причаївся Холодний Яр. На землю сходить морок... І коли з-під сухої хвої ялиць табуном гривастих коней рвоне вгору полум'я вечірньої ватри, тоді осяє воно грізні й палкі обличчя тих, що кругом. І з дужих грудей на ліси, на гори гримне потужне «Бог Предвічний». Стрепенеться пітьма, задрижать столітні смереки, обсипаючи білим борошном снігову керею. І понесеться луна... А там ватра і ще ватра — і кругом осяйні постаті співають — «Даруй волю Україні», не прошацьке, бо міцні руки цупко тримають холодні цівки крісів і в очах живий блиск.

... «Не плач, Рахиле...» І сльози зболілої матері обтирають захисники новонародженого Дитяти — захисники предвічної нашої Правди.

А новина-слово йде далі з хати до хати, заполонює серця — і ростуть нові й нові захисники Ідеї. І прийде час і Ідея очоловічиться — Ідея Української Самостійної Соборної Держави.

А ми, що нас хвилі розбуханого світовою завірюхою житейського моря викинули на береги чужих і далеких країв, не забуваймо, що і її, святу Правду, гонили й переслідували. Віра, вогненна віра в перемогу Правди дасть нам силу перетривати. В цей вечір, в цю святу хвилину будьмо серцями з нашими, що там, під рідними зорями. І пам'ятаймо, що наш час прийде, що «ще будуть блискавиці, що серце в бою буде кров'ю грати, що горді дні минулого оживуть».

«Бо степами моєї голубої України блукають не тіні середньовічних лицарів», а вони ж самі.

Самостійник.

ПОВСТАНСЬКЕ РІЗДВО

(Оповідання повстанця)

Не таке було у нас Різдво Христове цього року, як колись, з кутею, колядками і дідухом, — а нове, повстанське.

Довкруги горіло й клекотіло. Це грабували, палили й мордували наших людей криваві банди червоного війська з Бірчі.

А ми, повстанці, вибралися погуляти на ворогові. Засвітимо йому, раділи хлопці, в самому серці — ялинку, засвітимо під саме небо, сипнемо олив'яної куті і покараємо за кривди народу!

От і вибралися на вороже, бандитське кубло Бірчу. Провадив нас наш незабутній командир, славної пам'яті полковник Коник.

Бірча чигає далеко на горбах, немов хижацьке гніздо-фортеця, обведена ланцюгами бункрів, наїжена гарматами, мінометами й кулеметами, а в ній півтори тисячі польського війська, спецвійськ НКВД, міліції та всякого іншого наброду, узброєного від стіп до голови.

Та не злякати їм нас! Наші предки, славні запорожці, жарили ворога в самому серці, скородили московські і шляхетські ребра, або «у Скутарі на пожарі» люльки закурювали собі.

А ми новітнім поганцям, правнукам шляхетських і московських виродків, закуримо вогнем і димом під самим носом, у їхній фортеці!

Першим проломив фортифікації і вдерся в місто Бірчу з малою групою орлів — командир Коник. За ним, у наступ на ворожі бункри, рушило його військо, його стрілецтво.

За хвилину вже горіла Бірча. Це українські повстанці у Святий Вечір Різдва засвітили ворогові свою ялинку. Засвітили ясно до самих зірок, заграли рвучко кулемети повстанських колядок і посипали олив'яної куті!

Добре їм так! Хай знають, що ми не дамо безборонно знущатися з нашого народу! Хай знають вороги, що в нас козацька кров! Хай знають, що ми нікому не коримось, нічого не застрашимось, але не підемо в ярмо!

Завзятий бій палав ген до білого дня.

За кривди, муки і кров народу ворог мусів платити своїм життям і кров'ю!

Впало у цьому бою немало і наших друзів, героїв-борців. У завзятих вуличних боях поляг геройською смертю незабутній командир Коник.

З його ім'ям на устах підемо в дальші бої, вірно і незламно до нашої великої мети, до Волі, Незалежности і Державности!

У ДНІ РІЗДВА ХРИСТОВОГО УЦДК НА ПІДПИСНІ ЛИСТИ ЗБИРАЄ ПОЖЕРТВИ ВИКЛЮЧНО НА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ТА НАУКОВІ ЦІЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ ЗОНИ.

КОЛЯДУЙМО В ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ХРИСТА НА ПОТРЕБИ РІДНОЇ ШКОЛИ ТА НАУКИ!

ВІДГУКНІТЬСЯ І СКЛАДІТЬ СВОЇ ПОЖЕРТВИ.

Наші завдання на чужині

Ми пішли у світ, ми розійшлися по всіх роздоріжжях, по всіх-усюдах і вже третій рік мандруємо. Мандруємо, і ні на хвилину не перестаємо думати про Рідний Край. Ми, мешканці табору, що носить славне ім'я — «Запоріжжя», є також членами тієї родини, яка взяла на свої плечі велику працю для України. Випускаючи у світ нашу однодніввку, хочемо зробити перегляд того, як ми виправдали себе на чужині і як вив'язалися з того великого завдання, що його поставив перед нами Рідний Край.

Чуємо ми, чує цілий світ, що героїчна Українська Повстанська Армія, не зважаючи на сторазову перевагу ворога, доконує нечуваних чудес в кривавій боротьбі з окупантом. Мусимо не на похвалу собі, а по-щирості сказати, що коли нині по цей бік «залізної завіси» вся преса говорить про наш нарід і про боротьбу, яку провадить УПА, то в цьому є частка виконаної нашої постанови, що ми її склали, прощаючись з Рідним Краєм. Це є факт незаперечний! Але чи могли б ми ще більше зробити для нашої визвольної справи тут, за кордоном? Так, могли б. Ми могли б ще більше поширити нашу інформацію для чужинців про Україну, яка бореться. Ми могли б ще глибше переконати західній світ про ту страшну небезпеку, яка загрожує зі Сходу, довести, що ця небезпека — це заглада тисячолітніх культурних надбань Заходу, це руїна державно-політичного і господарського життя його, цілковите знівечення засад правдивої демократії, цілковите потоптання гасел — воля народам, воля людині!

Те все ми б зробили, якби в нас повсякчас стояло перед очима велике зобов'язання перед Рідним Краєм. На жаль, є серед нас чимало людей зі своїми особистими, груповими або і «спеціяльними» амбіціями. Наші лави засмітились коньюнктурними, заяловілими опортуністами або й просто ворогами. Забувши про зобов'язання перед Батьківщиною, ми, крім доброго, створили багато лихого, що напевно буде мститися на нас тут, на чужині. Ми сваримося за те, чиї більш правдиві «ізми», котра більш правдива партія, котру з якою з'єднати або скільки їх об'єднати разом. Безконечні сварки, дискусії, критика. Деякі наші газети заповнені брудною лайкою та непотрібною, часом особистою, критикою. І все це тоді, коли світ чекає від нас ясних інформацій про нас же таки, коли світ хоче знати, хто ми такі, хто ті легендарні бійці, які тисячокілометровими маршрутами творять чудеса, несучи людству правду.

Тепер порівняймо, які ми мізерні, які ми маленькі і як мало ми зробили для Тебе, Рідний Краю! На чужині «творимо», але що творимо? Розбрат, заколот. Творимо партії, групи, уряди. Запитаймо ж тих, які перші принесли нам вістку про нашу Батьківщину: скільки в них партій? скільки «ізмів»? Вони напевно відповідять: один-єдиний наш Край, одна воююча Україна стоїть на стійці і стискає в руці кріс.

Мешканці нашого табору в другу річницю його існування переглянуть виконані ними зобов'язання перед Рідним Краєм. А в першу чергу це зробить наша молодь, бо вона тут, як і там, була, є і буде національним авангардом у боротьбі за волю людини, в боротьбі за волю України.

Друзі! Ваші сестри й брати несуть тяжку службу Батьківщині. Вони в далеко гірших обставинах, ніж ви, вони у вічній непевності, в холоді й голоді боронять святу Ідею. Відновімо ж наше зобов'язання! Так, як вони там, станьмо в авангарді і на кожному кроці звертаймо увагу на наші недоліки і виправляймо їх на загальну користь. Позбудьмося тих, що випадково встрягли до наших лав, скажім їм, що нам ніколи займатися дурницями, що в нас є інші, важливіші справи — справа нашого національного визволення, справа нашого власного виховання і набуття загальної та фахової освіти.

Не знаємо, як довго прийдеться на чужині скитатися, але всюди, де б ми не були, мусимо пам'ятати про наші зобов'язання перед Рідним Краєм, мусимо всюди заступати наші амбасади, бути українськими послами - амбасадорами. Але ніколи не повинні ми забувати й про наших ворогів. Не знаючи добре обставин, не пускаймося наосліп. Мусимо бути стійкими. І якщо візьмемо кілька цих думок під увагу, то напевно спільна наша праця — тих, що в краю, і нас на чужині — наблизить те велике очікуване свято — день Великого Воскресення, коли «в народів вольних колі» постане Українська Соборна Самостійна Держава!

В. Дідюк.

„. . . На нашій, не своїй землі".

Київ. Вид на Поділ і Лівобережжя.

ТАБІР «ЗАПОРІЖЖЯ» - ЛІДЕМАН

Після розгрому фашистської Німеччини, в серпні 1945 року, під проводом інж. Тимкова, група українських робітників заходилася ремонтувати старі бараки фабрики Лідемана, де раніше мешкали робітники, примусово вивезені з інших країн. Поодинці й групами сходилися сюди українці з цілої Ґослярщини. Місцевість зароїлася українським людом. Закипіла праця над упорядкуванням зовнішнього вигляду нової оселі, — усувалися румовища, розрівнювалась площа, намічались доріжки. Постав скитальчий табір.

Незабаром закипіла й праця культурно-освітня. Засновано початкову школу, на чолі якої став досвідчений педагог п. Пахолкова, зорганізовано курси для неписьменних, курси англійської мови, дитячий садок, майстерні. Не зважаючи на брак інтеліґенції, бурхливо розвивалось національно-культурне життя. Уже в квітні 1946 р. таборовий хор і танцюристи виступили в Бравншвайзі на перегляді шести різнонаціональних хорів та хореографічних груп. Хор під орудою М. Коваля зайняв тут перше місце.

Великим святом для табору був день 15 серпня, коли урочисто посвячено побудовану руками самих таборян церкву Успення Пресвятої Богородиці. Отець парох М. Москалик невтомно виховує парохіян в дусі правдивої Христової науки.

У вересні цього ж таки року відбувся в таборі з'їзд українських інженерів і техніків англійської зони, на який прибули представники майже з усіх українських таборів.

З кожним днем табір набирав сили. Організувався театральний гурток, який під мистецьким проводом артиста-режисера п. Вурсова з успіхом підготовив вистави «Безталанна», «Трьох до вибору», «Ой не ходи, Грицю». З ініціятиви п. В. Окіпнюка постав осередок СУМ'у, який охопив понад півсотні хлопців та дівчат. Домівка СУМ'у, розмальована в українському стилі, прикоздоблена тризубом, прапорами та портретами письменників і героїв визвольних змагань, творить національний куточок, який назавжди залишиться в серцях нашої молоді.

З почуттям глибокої подяки й поваги згадуватимуть наші таборяни п. д-ра Корчемного, який обладнав таборову амбуляторію і який, на жаль, в скорому часі виїздить до Канади.

Таборовий провід повсякденно плекає в нашій громаді найкращі українські національні традиції та звичаї, щоб на чужині, серед чужинецького моря, не згубили люди того, що творить основу нашої нації. Тим то не диво, що гості, які приїжджають до нас, з приємністю стверджують: «Так, «Запоріжжя» — це справді український табір!»

З певністю можна сказати, що з часу заснування нашого табору не пропущено тут без відзначення жадне національне свято, жаден пам'ятний день.

Без крику й галасу провадиться в таборі муравлина праця на всіх ділянках його життя. Обраний у жовтні 1946 р. Голова табору п. В. Окіпнюк, не зважаючи на свій молодий вік, проявляє добрий досвід у керуванні складним таборовим механізмом. Завдяки його лагідному характерові, плине спокійно й впевнено таборове життя, створюючи добре ім'я нашому народові на чужині. Таборова Рада на чолі з п. В. Ткачуком, учасником визвольних змагань 1917-1921 р.р., користається загальною повагою та пошаною всього таборового населення і в дружній співпраці з комендантом п. Окіпнюком повсякденно дбає про поліпшення побутових умовин табору, провадячи його в дусі національної єдности та взаємної толеранції.

(на стор. 5)

Куди б ми не йшли в наших мандрах, куди б не закинула нас еміґраційна завірюха, — наші очі завжди дивляться вперед, а наші серця звернені до нашої Батьківщини.

ДУМКИ МУДРИХ ЛЮДЕЙ

* Ти є вже нещасливий, коли боїшся нещастя. А хто на нього заслуговує, той його повсякчас боїться.

* З тисячі разів, коли ми каємося в тому, що говорили, навряд чи трапиться один раз розкаятися в тому, що промовчали.

* Твій добрий гумор — це подарунок, що його ти робиш своїм друзям.

* Послух — річ добра й конечна, та коли це послух перед поганим і неправдивим, то це, навпаки, найвища міра людської підлости і самопониження.

* Всяка думка, від кого б вона не виходила, підлягає обміркуванню, і всяка думка, від кого б вона не виходила, заслуговує на увагу.

* У кожній людині криється щось дуже добре, а також щось дуже погане. І залежно від того, який вона має настрій, проявляється то одне, то друге.

* Той, хто нічого не робить,— робить погане.

* Завжди додавай, завжди поступай уперед; ніколи не стій і не звертай назад і не збочуй. Хто стоїть, той не йде вперед; хто не продовжує, той іде назад. Завжди будь незадоволений з того, що ти є, коли хочеш досягнути того, щоб бути іншим, ніж ти є, бо на чому ти спинишся, на тому й залишишся. І якщо ти скажеш: з мене досить, — ти загинув.

* Я не нарікав на долю і не ремствував. Та якось, коли я був роззутий і не було за що купити взуття, я почав ремствувати. Я увійшов тоді з тяжким серцем у великий мечет, і ось у мечеті я побачив людину без ніг. І я подякував Богу за те, що у мене обидві ноги, а тільки не було черевиків, щоб узути їх. (Мади)

* Є два засоби, щоб не терпіти від бідности: побільшувати своє багатство і зменшувати свої потреби. Перше не в нашій, друге завжди в нашій силі.

* На дві речі ніколи не повинен гніватися, — на те, чому можеш зарадити, і на те, чому не можеш зарадити.

* З думками своїми поводься, як з гостями, а зі своїми бажаннями— як з дітьми.

* Чим більше людина незадоволена з людей і обставин і чим більше задоволена з себе, тим вона далі від мудрости. (Китайська мудрість).

* У хвилини занепаду духа поводься з собою, як з хворим, — не ворушися!

* Що більше кортить говорити, то більша небезпека, що скажеш дурницю.

* Всяке покоління шануй своїх визначних людей і не говори: «їхні попередники були достойніші».

* Коли ти гніваєшся, то перше як сказати слово поліч в думці до тридцяти, а тоді говори.

Починаючи з травня 1947 р., з табору від'їхало 126 осіб, з яких 122 — до Англії, 3 — до Канади і 1 — до США. Прибувши до Англії, наші таборяни дали ряд концертів і організували виставку українських вишивок, чим захопили англійців, про що свідчать світлини, вміщені в англійських часописах.

Така в коротеньких рисах історія українського табору «Запоріжжя». Побажаймо ж його мешканцям, з нагоди другої річниці існування табору, зберегти між собою єдність та згоду і не втратити надії на щасливий поворот до Рідного Краю.

В. О—ко.

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ГРУПА

Закінчилась друга світова війна, але не скінчились митарства та недоля соток тисяч людей, які не могли й далі повернутися на Батьківщину, а були примушені через політичні умови й далі поневірятися на чужині. Правда, ця маса була забезпечена сяким-таким приміщенням, діставала харчі, але цілі дні проводила вона в неробстві.

Умови життя на Ґослярщині показували, що людей можна було затруднити на будівництві, щоб таким чином забезпечити їх на майбутнє. Правда, цей район не був зруйнований війною, але самі таборові приміщення потребували капітального ремонту. З запалом і енерґією взявся інж. Тимків організовувати людей, охочих до праці.

Незабаром знайшлося 37 осіб, які дали свою згоду працювати. Технічним керівником групи став інж. Сидоренко. Та доброї волі було ще замало, —потрібен був інструмент, а купити його не було де, та й не було за що. Тоді робітник Пукальський з чотирма іншими викував у німецькій кузні 4 мулярські молотки й кельми, а решту іструментів позичили.

Перша праця, що її виконала будівельна група, була розбудова й ремонт табору «Лідеман». Розпочато її 29 серпня 1945 р. Цей день є одночасно і днем організації табору і днем заснування Української Будівельної Групи, яка є найстаршою під цим оглядом на цілій англійській зоні.

Далі треба було знайти фірми, з якими можна було б працювати, бо юридично-правних форм група не мала. Провід групи зв'язався з двома німецькими будівельними фірмами, співпраця з якими дала можливість дізнатися, де й що можна дістати з матеріялів та інструментів. На початку 1946 р група мала вже змогу власним коштом набути найпотрібніше устаткування.

В першому році виконувано головне мулярські та теслярські роботи, а в міру змоги — столярські, слюсарські, електромонтерські та малярські. Будівельна група українських робітників найбільше прислужилась до поліпшення житлових умов ДП в таборах. Протягом двох років через групу перейшла 301 особа — робітників 140, жінок 8, теслярів 90, столярів 11, мулярів 25, малярів 2, слюсарів 4, електриків 6, ковалів 5, разом 291; інженерів 7, бухгальтер 1, урядовець 1, кресляр 1, разом 10. Бувало так, що одного тижня працювало 45 людей, другого — 91, а третього — 26. Тривало це так довго, аж поки викристалізувалась певна кількість свідомих своїх обов'язків робітників, які разом з фаховим проводом створили ядро групи.

Це ядро складалося з 40 осіб, і трималося воно аж до травня 1947 р., коли почали записувати на виїзд до Англії.

З метою піднести рівень кваліфікації робітників були відкриті 6-місячні теслярсько-столярські та мулярські курси, на яких викладав теслярську, столярську та мулярську справу і технологію будівельних матеріялів інж.-архітект Є. Калабин, геометрію — інж.-гідрот. Д. Кирилюк, рахунки — інж.-електротех. Н. Корчмарек.

Від'їзд до Англії зменшив кількість відвідувачів, а тому на іспитах було тільки 11 осіб.

В кінці серпня їм видано свідоцтва за підписом квекер Реліф, з печаткою Англійського Червоного Хреста, а також з підписами й печатками членів іспитової комісії — представників німецьких будівельних фірм.

Пророблений на курсах матеріял систематизовано й підготовлено до друку окремою книжкою в двох частинах під назвою «Anfänge der Baukunst» у формі питань і відповідей. Перша частина охоплює му-

(продовження на стор. 6)

НАШІ НАЦІОНАЛЬНІ СВЯТОЩІ

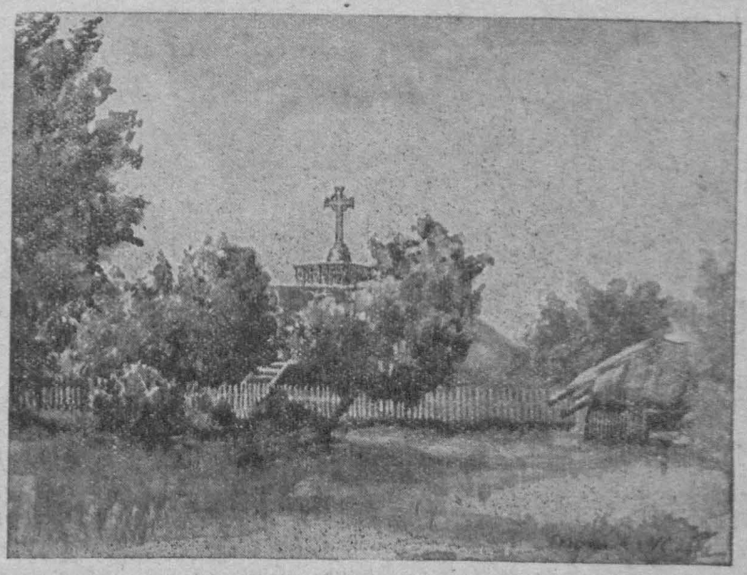

Такий вигляд мала могила Тараса Шевченка до революції 1917 року.

лярські роботи і має 70 стор. машинопису з 652 питаннями і 28 таблицями; друга частина обіймає праці теслярські та будівельно-столярські і має 50 стор. машинового письма з 473 питаннями і 50 таблицями. Уложив цю працю інж.-архітект Є. Калабин в приступній і популярній формі. Технічно співпрацювали над книжкою інженери технічного бюра будівельної групи.

Твердою працею, солідним виконанням, самодисципліною робітників та старанням проводу будівельна група звернула на себе увагу відповідних чинників, і в березні 1946 р. була переведена на платню 50 DPACCS'у. Таким чином вона вийшла з залежности від німецьких фірм. З відкриттям 104 DPACCS'у в Ґослярі керівництву групи запропоновано зайняти відділ упорядкування 30-ти таборів, що входять у склад DPACCS'ів.

На сьогодні будівельна група має необхідне технічне приладдя і добре устатковані столярну та ковальсько-слюсарську майстерні. При бажанні її можна переорганізувати в спілку з обмеженою відповідальністю, бо ґрунт для цього цілком підготовлений.

Дворічна практика показала на ділі, що тільки в організований спосіб може українська еміґрація добитися права на існування. Добре було б, якби всі наші люди зрозуміли, нарешті, що тільки в організованості й єдності наша сила, що без цього ми розпорошимося по цілому світі, не залишивши по собі й сліду.

В. О — ко

* * *

Міцно і солодко, кров'ю
упившись,
Сплять вороги уночі...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в проваллях мечі.

Стогнуть брати наші
в тюрмах проклятих,
Ґрати залізні рвучи...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в проваллях мечі.

Мати без сина і жінка без мужа
Плачуть, життя кленучи...
Тихо з повіток плуги витягайте,
Куйте в проваллях мечі.

О. Олесь

ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ УСВІДОМЛЮЄ ЛЮДНІСТЬ ПОНЕВОЛЕНИХ КРАЇН, ЩО ЗДІЙСНЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ДЕМОКРАТІЇ МОЖЛИВЕ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ ЗДІЙСНЕННЯ ГАСЛА: СВОБОДА НАРОДАМ, СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЗАСНОВАНО СТАНИЦЮ СХС

17 грудня ц. р. в нашому таборі засновано станицю Санітарно-Харитативної Служби. Сходини таборян, що відбулися в домівці СУМ'у, відкрив Голова табору п. В. Окіпнюк. Вступне слово про значення й завдання нашої червонохресної установи виголосив о. парох М. Москалик, як дотогочасний уповноважений СХС на округу Ґосляр. По короткій дискусії обрано Управу, Раду і Ревізійну комісію станиці СХС. На Голову станиці одноголосно обрано п. В. Чорномора, на Заступника Голови — п. інж. Панасюка та на Секретаря — п. М. Лицюк.

Сподіваємось, що Управа СХС розгорне широку допомогову акцію всім хворим і потребуючим нашого табору.

Присутній.

РІЗДВЯНІ ТА НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ

Українському Центральному Допомоговому Комітетові в Бльомберґу, Українському Обласному Допомоговому Комітетові в Ганновері, Українському Бюрові в Ґослярі Веселих Свят, щасливого Нового Року та успіхів у громадській праці бажають

Рада і Управа українського табору Окер-Лідеман «Запоріжжя»

Усім, які залишили наш табір, виїжджаючи в Англію, Канаду, США, на новому місці праці бажають з Різдвом Христовим і Новим Роком щастя, здоров'я та повороту на вільну Батьківщину

Рада і Управа українського табору Окер-Лідеман «Запоріжжя»

Мешканцям українського табору Окер - «Запоріжжя», Таборовій Раді, Таборовим Установам і Українській Громаді в Ґослярі щирі побажання в день Різдва Христового і на порозі Нового Року складає

Голова українського табору Окер-Лідеман «Запоріжжя» Окіпнюк Володимир

З нагоди Різдва Христового та Нового Року засилаю найщиріші побажання: Голові Централі ЛУПВ п. д-рові Марунчакові та цілій Управі в Мюнхені, Голові зонального ЛУПВ п. д-рові Крупі і цілій управі в Ганновері. Дай Боже, щоб цей Новий Рік приніс нам здійснення наших загальнонаціональних мрій. Христос Раждається!

Член зональної Управи ЛУПВ Голова секції Ґосляр

В. Дідюк

Усіх мешканців табору „Запоріжжя" з днем Різдва Христового і Новим Роком щиро вітає і бажає якнайкращих успіхів у праці і сповнення шляхетних задумів

Кооперативне Видавництво „Заграва"

З КОЖНОГО НАС, ЗОКРЕМА, СУДЯТЬ ЧУЖИНЦІ ПРО ЦІЛУ НАШУ НАЦІЮ. БУДЬМО Ж ГІДНИМИ ПРЕДСТАВНИКАМИ УКРАЇНИ В ЧУЖИХ КРАЯХ.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ

під час свят Різдва Христового в церкві Успення Пресвятої Богородиці в таборі »Запоріжжя«

7.1 Служба Божа о год. 8.30
8.1 Служба Божа о год. 8.30
19.1 Сл.Божа і Водосвяття о год. 10

Уряд Парохіяльний

ВЕСЬ ДОХІД З ЦЬОГО ВИДАННЯ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА КОМІТЕТ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ (КоДУС)

Редаґує Колеґія
Адреса редакції Oker a. Harz
D.P. Camp Lüddemann
Друк. Кооп. В — ва „Заграва".
Зам. ч. 480009.